

Bạn biết gì về cối xay gió?

18:14 27/02/2024

Cối xay gió là một loại máy chạy bằng sức gió. Máy này, được thiết kế để biến năng lượng gió thành các dạng năng lượng khác hữu dụng hơn.

Dùng sức gió làm quay các cánh quạt - làm quay các trục kết hợp với hệ thống bánh răng, sẽ giúp chuyển hóa năng lượng thành các dạng năng lượng khác, phục vụ cho mục đích của con người.

Người Hồi giáo phát minh vào năm 634

Cối xay gió, được người Hồi giáo phát minh năm 634, dùng để xay bắp và thoát nước. Vào mùa khô, chỉ có một nguồn sức đẩy duy nhất là gió, thổi ổn định theo một hướng trong nhiều tháng. Cối xay gió có 6 - 12 cánh quạt, được phủ vải hay cánh cọ. Nó có trước cối xay đầu tiên ở châu Âu 500 năm.

Ở châu Âu, ban đầu, người ta dùng cối xay gió để xay bột, về sau, cối xay gió được dùng để bơm nước, rồi dùng để phát điện (tuốc bin gió).

Cối xay gió, trước hết thu hút khách du lịch bởi dáng vẻ độc đáo của nó. Được xây dựng như một tòa tháp cao lớn với những chiếc cánh quạt dài hàng chục mét, mà trong tác phẩm nổi tiếng “Đôn ki hô tê” - nhân vật chính cùng tên đã miêu tả về cối xay gió như “những tên khổng lồ, cánh tay chúng dài ngoẵng, có đũa, cánh tay dài tới 2 dặm”. Ban đầu, cối xay gió được làm bằng đá, sau đó được cải tiến với chất liệu là gỗ. Chúng quay quanh năm, nhờ tác động của gió biển.

Vườn hoa tulip Keukenhof lớn nhất thế giới tại Hà Lan

Không chỉ vậy, cối xay gió còn có những công dụng to lớn và có những ngôn ngữ riêng hết sức thú vị.

Khi du nhập vào Hà Lan - đất nước vốn được bao quanh bởi biển cả, lục địa lại thấp hơn biển nên phải đắp đê để chắn gió, vì vậy để phòng tránh lũ lụt và tình trạng lấn biển, cối xay gió được mang về với hy vọng, mang lại một cuộc sống ấm no hơn cho mọi người. Hơn nữa, người Hà Lan còn tận dụng cối xay gió để làm phô mai.

Những “người khổng lồ to lớn” này còn được sử dụng như một ngôi nhà. Bên trong tuy khá chật hẹp, nhưng được sắp xếp một cách hợp lý - thành nơi ở cho cả gia đình.

Khách du lịch đến Hà Lan, có thể trải nghiệm một không gian sống khá thú vị. Người chủ cối xay gió có nhiệm vụ theo dõi sự thay đổi của hướng gió, mực nước để điều khiển cối xay gió và cánh quạt khi cần thiết.

Tạo nên những khung cảnh xinh đẹp

Có thể nói, trải qua hàng nghìn năm hình thành và phát triển, cối xay gió đã góp một phần không nhỏ cho thành công của châu Âu.

Nó đã thúc đẩy tốc độ phát triển của châu Âu gấp 100 lần so với trước. Người ta đã sử dụng những chiếc tàu lớn có thiết kế cánh quạt như cối xay gió để vươn ra biển lớn, làm bá chủ thế giới một thời.

Những chiếc cối xay gió cũng có lúc được “nghỉ ngơi”. Cánh sẽ đứng yên, không di chuyển. Điều này, cũng báo hiệu những điều đang và sắp xảy ra tại nơi đây.

Nếu cánh đứng trên cùng được giữ nghiêng về phía bên phải của trục thẳng - tức là đang có sự sinh nở, sự sống, sự vui mừng hạnh phúc. Khi cánh đứng yên trên cùng nghiêng sang bên trái của trục thẳng, thì báo hiệu đang có tin buồn...

Ngày nay, chức năng chính của cối xay gió đã được thay thế bởi công nghệ tiên tiến, chỉ còn một phần nhỏ những người vẫn sử dụng cối xay gió để xay giã.

Mặc dù vậy, chúng vẫn tồn tại và góp sức khi cần thiết và hơn thế, cối xay gió đã trở thành điểm du lịch nổi tiếng của Hà Lan, hằng năm thu hút rất nhiều khách du lịch nước ngoài đến tham quan.

Một biểu tượng của văn hóa Hà Lan

Cối xay gió - được coi là một biểu tượng của văn hóa Hà Lan.

Giờ đây, bên cạnh mệnh danh “vương quốc hoa tulip” - Hà Lan còn được gọi với tên gọi mỹ miều “Đất nước cối xay gió”. Từ lâu, cối xay gió Hà Lan đã trở thành biểu tượng và là niềm kiêu hãnh của quốc gia này.

Bên cạnh những cánh đồng hoa tulip rực rỡ, những con kênh êm ả, Hà Lan còn gắn liền với những cối xay gió có tuổi đời lên đến hàng trăm năm. Không chỉ là biểu tượng kiêu hãnh của người dân, những “chiến binh” cối xay gió Hà Lan còn là yếu tố quan trọng - tạo nên một đất nước xinh đẹp như ngày nay.

Với một đất nước có kết cấu lãnh thổ thấp hơn mực nước biển như Hà Lan, cối xay gió giống như một “vị thần” - hỗ trợ người dân chống lại cơn “thịnh nộ” của những trận thủy triều.

Không chỉ đồng hành mật thiết cùng người dân, những chiếc cối xay gió Hà Lan ngày nay còn là biểu tượng du lịch của đất nước. Trong đó, nổi tiếng nhất là làng cối xay gió Zaanse Schans và Kinderdijk.

Cối xay gió - biểu tượng du lịch của Hà Lan

Người dân đất nước này luôn tự hào rằng, những chiếc cối xay gió đã góp phần tạo nên một Hà Lan xinh đẹp như ngày hôm nay. Hiện nay, Hà Lan có trên 1.100 cối xay gió các loại và những chiếc cối cổ vẫn được bảo tồn đến ngày nay.

Ít ai biết rằng, những cối xay gió Hà Lan được làm bằng gỗ, loại gỗ quý được người dân vận chuyển về bằng đường thủy. Đặc trưng với dáng trụ cao, nhìn từ xa, những chiếc cối xay gió đứng sừng sững, tạo nên cảnh quan độc đáo và thanh bình.

Đến với Hà Lan, du khách có dịp chiêm ngưỡng những chiếc cối xay vươn mình vững chãi, trước những cánh đồng hoa tulip rực rỡ sắc màu, tạo nên bức tranh thiên nhiên tươi đẹp.

Ghé thăm làng Kinderdijk và Zaanse Schans, du khách sẽ bắt gặp khung cảnh thơ mộng và yên bình của những cối xay gió Hà Lan đang vươn cánh hiên ngang, soi mình xuống dòng sông...

Trải nghiệm khám phá cối xay gió Hà Lan

Kinderdijk và Zaanse Schans là 2 ngôi làng cối xay gió nổi tiếng nhất Hà Lan.

Đến đây, du khách có dịp hòa mình vào khung cảnh bình yên của vùng quê châu Âu kiểu mẫu, chiêm ngưỡng những cối xay gió Hà Lan lâu đời và hoành tráng nhất.

Tọa lạc tại vùng ngoại ô thành phố Rotterdam, Kinderdijk là một dải đất được bao quanh bởi 2 con sông. Ngôi làng đang sở hữu 14 chiếc cối xay gió Hà Lan (được dựng lên vào thế kỷ XV); năm 1997 được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa thế giới.

Đến Kinderdijk, du khách sẽ bị thu hút bởi nét đẹp yên bình và cổ kính của một đồng quê châu Âu kiểu mẫu, với dòng sông xanh ngắt, các trang trại bạt ngàn, những ngôi nhà cổ và cả cánh đồng cối xay gió thơ mộng.

Tham quan **làng cối xay gió Kinderdijk**, du khách có thể thuê xe đạp để chiêm ngưỡng toàn cảnh vẻ đẹp của ngôi làng...

Nằm ở phía bắc Thủ đô Amsterdam, Zaanse Schans là một trong 2 ngôi làng cối xay gió nổi tiếng nhất. Ngôi làng đang sở hữu 13 chiếc cối xay gió Hà Lan, được xây dựng từ 3 – 4 thế kỷ trước, trong đó có 8 chiếc cối xay gió được đặt tên riêng vào bảo tồn nghiêm ngặt.

Được bao quanh bởi dòng sông Zaanse hiền hòa, đến đây, du khách sẽ bắt gặp hình ảnh 6 chiếc cối xay gió đang ươm mình bên bờ sông, tạo nên khung cảnh thơ mộng đến lạ thường. Không những vậy, Zaanse Schans là một trong những

ngôi làng vẫn còn lưu giữ nguyên vẹn những kiến trúc truyền thống của Hà Lan với các ngôi nhà cổ được tô điểm màu sắc bắt mắt.

Ghé thăm Zaanse Schans, du khách còn được tham quan và chứng kiến quy trình sản xuất phô mai – món ăn trứ danh của Hà Lan. Đến Bảo tàng cối xay gió để tìm hiểu về lịch sử của những chiếc cối xay gió, cũng như cuộc sống của người dân cách từ những thế kỷ trước.

Không chỉ nổi tiếng với những cối xay gió Hà Lan, Zaanse Schans còn được biết đến với nghề đóng guốc gỗ, một trong những biểu tượng của quốc gia này. Du khách có thể chọn guốc gỗ - như một món quà lưu niệm cho bạn bè và người thân.

Sẽ thật tuyệt vời, nếu như vi vu trên xe đạp, băng qua những cánh đồng cỏ ngút ngàn để thưởng thức bầu không khí bình yên và thơ mộng tại ngôi làng cối xay gió Zaanse Schans...

Hiện nay, ngôi làng Zaanse Schans và Kinderdijk - là 2 địa điểm lý tưởng nhất để ngắm nhìn những cối xay gió Hà Lan đẹp và hoành tráng nhất. Tuy nhiên, Zaanse Schans được nhiều du khách biết đến hơn, do vị trí khá thuận lợi.

Từ Thủ đô Amsterdam, du khách có thể đến làng bằng các phương tiện công cộng sau:

Tàu hỏa: Bắt chuyến tàu khởi hành từ ga Amsterdam Central đến ga Koog-Zaandijk, sau đó đi bộ đến làng. Hành trình mất khoảng 20 phút đi tàu và 15 phút đi bộ.

Xe buýt: Khác với tàu hỏa, xe buýt số 391 từ ga Amsterdam Central, sẽ đưa du khách đến tận làng trong vòng 40 phút.

Có thể thấy rằng, cối xay gió Hà Lan, không chỉ là người bạn đồng hành thân thiết, chúng còn là những “chiến binh” đã góp phần không ít xây nên một Hà Lan xinh đẹp như ngày nay.

Tuy ngày nay, những chiếc cối xay gió Hà Lan không còn ứng dụng nhiều; thế nhưng chúng vẫn mãi là biểu tượng trường tồn và là niềm kiêu hãnh của người dân quốc gia này!

H. Thủy (St)